

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Cap. Vbi non est 2. & Cap. Puberes 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

ante viceſimum quintum annum ætatis ſuæ matrimonium contraxerit, abſque voluntate & conſenſu parentum ſuorum, quòd non teneantur parentes, donec vixerint, conſtituere iſtis dotem, vel donationem propter nuptias. His verò mor-

tuis ſuccedunt tales unà cum aliis liberis in hæreditatem eorum: neque ob id ex hæredari poſſunt, quòd ſuâ ſponte contraxerint. Extat hoc ſtatutum in reformatione ſtatutorum, ſub. tit. de hæreditatib. art. 4.

In Cap. Vbi non eſt 2. & Cap. Puberes 3.

S U M M A R I A.

1. Pubertas à quo ætatis anno incipiat.
2. Ætas matrimonii an à jure prorogari poſſit?

IN matrimonio contrahendo de jure Civili requiritur pubertas, quæ evenit in mâſculo decimo quarto ætatis anno completo, in fæminâ duodecimo, ſit Inſt. Quib. mod. tut. ſin. in pr. l. ſin. C. Quando tutores vel curat. eſſe deſ. Idem eſt de jure Canonico, per hunc text. noſtr. in c. Conturbantur 6, & in cap. Attoſationes o. b. tit. niſi quòd id diſcriminis ſit, quòd Jus Canonicum ex annorum numero pubertatem non metiatur, ſed ex corporis habitu: ut iſ ſcil. pubeſcatur, qui generare poteſt, etiam ſi prædictum annorum numerum nõ impleverit, vel non attigerit, text. hic in c. 3, & in c. ſin. inf. De eo qui cognovit conſang. Refert ex Gregorio Gloſſa Juris Canonici in ſumma xx. qu. 1, puerum quemdam novem annorum nutricem ſuam imprægnâſſe. Tradit & Henricus Bohic, hic ad c. 3, ſe vidiffè Parifiis coram Officiali civem quemdam Pariſienſem conquerentem de famulo ſuo, quòd filia octo annorum virginitatem eripuiſſet. Quare in his, qui ætatem à jure Civili præſcriptam corporis habitu anteverunt, ſolet dici, quòd malicia ſive prudentia ſuppleat ætatem, ſcilicet juris civilis, ſicut & in delictis dolo admiffis à minore dicimus malitiam ætatem ſupplere, l. 3. C. Si minor ſe majorem dix. ideoque non excuſatur, ſed punitur tamquam major factus, c. 1, inf. De delictis pueror. §. in ſumma Inſtit. De obl. qua ex delictis naſc. & l. Si ex cauſa 9, §. nunc videndum D. De minorib. niſi quatenus interdum miſeratio ætatis ad mediocrem pœnam judicem perduxerit, ut loquitur text. in l. Auxilium 36, §. in delictis D. De minorib. de quo latius Ant. Gomezius Var. reſol. tomo 3, c. 1, num. 6, cum num. ſeq.

² Hinc diſputationis eſt, An ſicut ætas matrimonii à jure Civili conſtituta præveniri poteſt,

ut jam dictum eſt, ita quoque poſſit prorogari; puta ſi Titius poſt decimum quartum annum completum nondum idoneus factus ſit ad carnalem copulam, & hic nihilominus matrimonium contraxerit, an hoc matrimonium ſubſiſtat? Negat Gloſſa hic ad c. 3, per eundem text. Inquit enim apertè textus, puberem eum eſſe, qui ex habitu pubertatem oſtendit, & generare jam poteſt. Gloſſam videntur ſequi hic Præpoſ. & Panormit. ſi rigor juris inſpiciatur Communiter tamen Dd. ab hac Gloſſæ ſententia diſcedunt, contrarium aſſerentes, quòd ſcil. valeat hoc matrimonium, ſicut teſtatur idem Panormit. hic. Ex quo enim quis legitimam ætatem à jure conſtitutam habet, nec apparet impedimentum perpetuum, reſte contrahit matrimonium, probat text. hic in c. 1 in V legibus, & facit text. in c. Laudabilem 3, inf. De frigidis & maleſ. Aliàs ſequeretur, quòd neque infirmi matrimonium inire poſſint, ſi propter morbum impotentes ſint ad copulam. Quod certè absurdum eſſet, ex ſententia quoque eiufdem Panorm. hic, qui & ob id hanc opinionem contrariam putat eſſe æquiorẽ; quam & amplectendam cenſet, cum magis faveat matrimonio, ſi ſup. De ſentent. & re jud. adhibita tamen forma d. c. Laudabilem, ſicut ibi latiùs dicitur.

Cæterum quòd hic textus noſter in c. 2, ſubjungit, propter urgentiſſimam neceſſitatem, utpote pro bono pacis, nonnullos coniungi, qui nondum juſtæ ætatis ſunt ad contrahendum matrimonium, referri non poteſt ad veram matrimonii conjunctionem, propter defectum conſenſus matrimonialis, qui nondum eſt in impuberibus, c. Tua 25, ſup. tit. prox. & c. A nobis 8, hoc noſtro tit. & ſine quo matrimonium conſtare non poteſt, c. Tua nos 26, circa ſin. ſup. tit. prox. ſed referendum eſt ad conjunctionem matrimonialem, quæ de facto ſit. Nec enim ſine cauſa textus noſter uritur verbo, *toleretur*, quaſi per diſſimulationem quamdam.